

ACTUAL

Un any de l’apagada: Entre les millores i la por al “risc zero”

Els enginyers reclamen avenços en l'emmagatzematge energètic i la revisió dels protocols d'emergència en els “sectors crítics”

FOTO_ Tony Alcántara Una de les imatges de l’apagada d’ara fa un any (a la foto, en una farmàcia de Lleida)

ACN
Barcelona

Avui fa un any de la gran apagada que va deixar el país a les fosques. Era el dilluns 28 d’abril i cap al migdia es van apagar les llums. Poc després van deixar de funcionar els telèfons i l’internet, els trens es van quedar aturats i va començar una jornada de caos que no es va normalitzar fins a la matinada. El zero energètic va posar el país davant del mirall i la pregunta que es fa tothom ara és si s’ha après la lliçó. Segons diversos experts, a un any de l’apagada les millores en la prevenció són evidents tot i que adverteixen que el risc zero no existeix i que calen més

avanços pel que fa a l’emmagatzematge energètic i la revisió dels protocols d’emergència en sectors crítics com el de les telecomunicacions, que durant aquella jornada van quedar molt afectats. Els experts de la Xarxa Europea de Gestors de Xarxes de Transport d’Electricitat van apuntar primer a una “cascada de sobrevoltatge” que es va expandir al conjunt de la Península com a causa de tot plegat. Més tard, un informe més extens elaborat pels mateixos professionals va atribuir l’apagada a “una tempesta perfecta” vinculada a “una multiplicitat de factors”. “Estem més preparats; arrel d’aquella incidència hem

apprès i s’han establert mesures per intentar mitigar l’aparició dels efectes d’una apagada general i intentar disminuir el risc”, explica Roberto Villafáfila, professor del Departament d’Enginyeria Elèctrica de la UPC. Jeroni Farnós, president de la Comissió d’Indústria Química dels Enginyers Industrials, certifica els avanços i diu que a efectes pràctics el sistema és més estable a l’incloure les renovables en les tasques de control de tensió a la xarxa, un fet que abans de l’apagada no es donava. Des del zero energètic, més de cent unitats de generació ja han superat els requisits tècnics per participar en el control dinàmic de la tensió, segons Red

Eléctrica. La patronal de les fotovoltaiques, UNEF-CAT, diu que això és “un èxit” perquè deixen de ser “un sector passiu a un sector actiu”. Des del Col·legi d’Enginyers apunten a una actualització dels automatismes de protecció de la xarxa. Tot i això, malgrat les accions per incrementar la prevenció els experts subratllen que el risc zero mai existeix i que hi ha marge de millora. “Que torni a passar és possible, molt poc probable, però hem d’estar preparats”, apunten. Els múltiples factors que poden causar una nova apagada van des de motius tècnics vinculats a la generació fins a fenòmens naturals extrems o actes de vandalisme. Els

enginyers apunten que aquell dia sectors com el de les nuclears van reaccionar de forma adequada mentre que d’altres com l’aigua o el transport públic van patir afectacions més greus que van perjudicar els usuaris. Per això subratllen l’energia i les telecomunicacions com els dos camps on cal aplicar més millores i protocols de seguretat. L’altre aspecte on incideixen els experts és en el de l’emmagatzematge d’energia a gran escala. A hores d’ara el sistema elèctric es caracteritza perquè la demanda ha de ser igual a la generació i en un entorn on les renovables guanyen pes incentivar l’emmagatzematge és clau per evitar desequilibris a la xarxa. Durant l’apagada les primeres desconexions de la xarxa es van produir en fotovoltaiques i per això en principi es va posar el focus sobre aquesta tecnologia. Després diversos informes van parlar de causes múltiples i de que no es podia assenyalar un únic responsable. D’altra banda, també són diverses les veus que presenten l’energia nuclear com una font necessària per garantir el subministrament mentre s’avança cap a una economia més neta. La patronal de les nuclears considera que ara per ara les set centrals nuclears de l’Estat, en combinació amb les renovables “són imprescindibles i complementàries per garantir un sistema energètic segur”.